

Refleksjonsbrev for oktober og november, Tellus

På Tellus er det mange av barna som ikke har så mye verbalspråk enda, men betyr det at de ikke har språk? Hva kan vi få uttrykket med ikke-verbal kommunikasjon? Hvem visste at de barna som sliter med å forstå ikke-verbal kommunikasjon lett blir utestengt av lek i skolen? Og hvordan kan vi jobbe med dette allerede i barnehagen?

I forrige måneds refleksjonsbrev reflekterte vi litt rundt dette med at ansiktet har 60 muskler. Vi ser at barna på Tellus uttrykker SÅ mye gjennom ansiktsuttrykk, og ønsker å sette søkelys på å hjelpe barna, og hjelpe hverandre, med å tolke disse uttrykkene. Vi ser at noen uttrykk kan være like, men bety ulike ting, på grunn av uttrykkets kontekst.

Vi opplever at det å tolke hverandres ikke-verbale kommunikasjon og uttrykk er svært viktig for å klare å tolke og knekke lekekoder, og for å invitere til og opprettholde lek. Av erfaring ser vi at det ikke nødvendigvis er viktig å ha rikt ordforråd eller godt verbalspråk for å være en god leker. Vi tenker derfor at jobben vi gjør med å tolke hverandre, er viktig! Hvordan kan vi hjelpe hverandre med å tolke?

I et finsk studie så man at ved å øke antall timer musikkundervisning per uke i skolen, ble elevenes glede ved å gå på skolen styrket. Det hadde en positiv virkning på skolens sosiale kultur (Fredens, 2019). Vi bruker mye musikk på sanserommet. Ulik musikk inviterer til ulik aktivitet. Meditasjonsmusikk, sanger med bevegelser, yogamusikk.

Hvilken stemning skaper man ved bruk av musikk? Vi ser også at noen barn bruker musikken og dansen som et språk. Et uttrykk, en formidlingsmåte, en kommunikasjonsform? Vi opplever at ved å legge til rette for musikalske erfaringer, og andre kreative uttrykksformer, som for eksempel å male eller tegne, ser vi hundrespråkligheten tydeligere. For eksempel har vi barn som er sjenerte og tilbaketrukkne i noen situasjoner, men som med musikk og dans utfolder seg maksimalt! Og hvilke forbilder er personalet i disse uttrykkformene? Kan barn som uttrykker seg best gjennom dans og bevegelser slippe seg mer løs dersom pedagogene beveger seg og slipper seg løs sammen med dem?

Vi tenker å få opp bilder av ulike minions som gjør ulike grimaser og bevegelser med ansiktet. Disse skal henge ved speilet, så barna kan se på dem og herme, med veiledning fra oss. Ved å bruke tungen og musklene i og rundt munnen styrker vi munnmotorikken hos barna, som er viktig for å lære talespråket, og uttale lydene riktig. Når vi kjenner etter selv, så er det mange ulike lyder som krever at tungen er på rett plass og med riktig styrke. Hvordan er tungen når vi sier lydene T og S? Eller G og D?

Vi ønsket å reflektere rundt de etiske dilemmaene ved dokumentasjonen vi gjør. Hva styrer oss når vi dokumenterer? Pedagogisk dokumentasjon Vs personvern. Hvordan får vi dokumentert uttrykk og ikke-verbal kommunikasjon om vi kun bruker bilder av barnas rygg, eller kun bruker bilder der barna smiler og viser glede? Ikke-verbal kommunikasjon er mer enn barna ansiktsuttrykk, og kanskje vi kan se på barnets kroppsholdning og bevegelser? Rammeplanen påpeker at «barn har rett til vern om sin personlige integritet. Et etisk perspektiv skal derfor ligge til grunn ved dokumentasjon av barnegruppen og enkeltbarn», (Utdanningsdirektoratet 2017, s 39). Fordi vi ikke har fått hatt refleksjonsmøte denne måneden har vi måttet bruke den refleksjonen vi gjør i hverdagen. Vi har en etisk stemme i hodet som forteller oss at det ikke er greit å ta bilder av barna når de er sinte eller lei seg. Ville vi likt at noen tok bilde av oss når vi gråt? Og hva skal bildene brukes til? Kan vi reflektere over tolkning av barnas ansiktsuttrykk uten å ta bilde av dem?

Litteraturliste:

Fredens, Kjeld (2019). Læring, et samspill mellom hjerne, kropp og omverden.

Utdanningsdirektoratet (2017). Rammeplan for barnehager.